

PATVIRTINTA
 Marijampolės savivaldybės
 administracijos direktoriaus
 2019 m. lapkričio 25 d.
 įsakymu Nr. DV-1930

UAB „LITHOIL“ MARIJAMPOLĖS NAFTOS TERMINALO IŠORĖS AVARINIS PLANAS

I SKYRIUS INFORMACIJA APIE PAVOJINGĄJĮ OBJEKTĄ

1. UAB „Lithoil“ Marijampolės naftos produktų terminalas (toliau – *Objektas*) veiklą vykdo adresu Gamyklų g. 8, Sporto g. 9H Marijampolėje. *Objekto* koordinatės LKS-94 koordinacių sistemoje yra: X-6048478, Y-460013.

2. Pagrindinės *Objekto* veiklos rūšys:

2.1. dyzelino priėmimas iš geležinkelio vagonų, sandėliavimas ir išdavimas į autocisternas;

2.2. suskystintų naftos dujų (toliau – *SND*) priėmimas, saugojimas ir išdavimas autotransportui.

3. Informacija apie *Objekte* esančiais pavojingąsias medžiagas (pavojingųjų medžiagų, esančių *Objekte* sąrašas ir maksimalūs tikėtini kiekiai):

Pavojingosios medžiagos pavadinimas	Veiklioji medžiaga, jos koncentracija (%)	Medžiagos identifikavimo numeris		Žymėjimas		Kiekis, t
		Chemical Abstracts Service (CAS)	Jungtinių tautų (JT)	Pavojingumo kategorijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	Pavojingumo frazės	
Dyzelinas	Angliavandenilių C ₁₀ –C ₂₈ mišinys, kurio koncentracija 100%	68334-30-5	1202	Degus skystis ir garai. Kenksmingas įkvėpus. Toksiškas vandens organizmams. Pavojaus piktogramos: GHS02, GHS08, GHS07, GHS09.	H226, H304, H315, H332, H351, H373, H411	Projektinis ~ 8619
<i>SND</i>	Suskystintos naftos dujos 100%	68476-86-8	1965	Ypač degios dujos. Turi slėgio veikiamų dujų kaitinat gali sprogti. Pavojaus piktogramos: GHS02, GHS04	H220, H280	Projektinis ~ 473

4. Galimų avarijų, keliančių didžiausius padarinius *Objekte*, scenarijai ir galimi padariniai:

4.1. 1DZ SCENARIJUS. Darbo metu dėl įvykdyto teroristinio akto uždegamas (V=5000 M³) rezervuaras Nr. 6. 4250 m³ (3591 t) dyzelino dega:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 1DZ scenarijų
Dyzelino identifikavimo numeris: CAS/JT	68334-30-5/1202
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Skaidrus gelsvas skystis, turintis būdingą dyzelino kvapą
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzeline gali būti nemažas (iki 11% masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda
Didelė pramoninė avarija	Pilnai užpildytoje talpoje yra 3591 t dyzelino, kuris degdamas išskiria kenksmingus degimo produktus, kelia pavojų greta esantiems rezervuarams
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio, esant ilgalaikiam degančio dyzelino šiluminės spinduliuotės poveikiui ~ 398,3 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Klientų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 8 žmonės
Gretimų objektų darbuotojų, klientų ir aplinkinių gyventojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 544 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galima sprogo banga gali pažeisti rezervuarų parke esančius rezervuarus, nes galimas visiškų pastatų sugriovimas iki ~ 31,7 m spinduliu. 99% žmogaus mirtinum zona galima ~ 19,8 m spinduliu nuo sprogo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Galimi pavojai	~ 178,1 m spindulio zonoje gaisro banga paveiktų statinius, pastatus, konstrukcijas, sugadintų rezervuarų parke esančią gaisrų gesinimo įrangą. Visiems šioje zonoje esantiems Objekto darbuotojams grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus

4.2. 1DZ SCENARIJUS. Darbo metu dėl įvykdyto teroristinio akto uždegamas (V=2000 M³) rezervuaras Nr. 4. 1700 m³ (3591 t) dyzelino dega:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 1DZ scenarijų
Dyzelino identifikavimo numeris: CAS/JT	68334-30-5/1202
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Skaidrus gelsvas skystis, turintis būdingą dyzelino kvapą

Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzeline gali būti nemažas (iki 11% masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda
Didelė pramoninė avarija	Pilnai užpildytoje talpoje yra 1436 t dyzelino, kuris degdamas išskiria kenksmingus degimo produktus, kelia pavojų greta esantiems rezervuarams
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio, esant ilgalaikiam degančio dyzelino šiluminės spinduliuotė poveikiui ~ 351,9 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Klientų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 8 žmonės
Gretimų objektų darbuotojų, klientų ir aplinkinių gyventojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 308 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galima sprogimo banga gali pažeisti rezervuarų parke esančius rezervuarus, nes galimas visiškas pastatų sugriovimas iki ~ 23,3 m spinduliu. 99% žmogaus mirtinumų zona galima ~ 14,6 m spinduliu nuo sprogimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Galimi pavojai	~ 112,7 m spindulio zonoje gaisro banga paveiktų statinius, pastatus, konstrukcijas, sugadintų rezervuarų parke esančią gaisrų gesinimo įrangą. Visiems šioje zonoje esantiems Objekto darbuotojams grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus

4.3. 1DZ SCENARIJUS. Darbo metu dėl nežinomos priežasties geležinkelio estakadoje užsidega vienoje cisternoje buvęs 72 m³ (63,38 t) dyzelino kiekis. Dyzelinas dega atvira liepsna, dėl ko užsidega ir šalia esanti cisterna:

Scenarijų aprašantis informacijos pobūdis	Informacija apie 1DZ scenarijų
Dyzelino identifikavimo numeris: CAS/JT	68334-30-5/1202
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Skaidrus gelsvas skystis, turintis būdingą dyzelino kvapą
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzeline gali būti nemažas (iki 11% masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda
Didelė pramoninė avarija	Pilnai užpildytoje talpoje yra 43,1 t dyzelino, kuris degdamas išskiria kenksmingus degimo produktus, kelia pavojų greta esantiems rezervuarams

Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio, esant ilgalaikiam degančio dyzelino šiluminės spinduliuotė poveikiui ~ 267,2 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Klientų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 8 žmonės
Gretimų objektų darbuotojų, klientų ir aplinkinių gyventojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 402 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galima sprogimo banga gali pažeisti rezervuarų parke esančius rezervuarus, nes galimas visišką pastatų sugriovimas iki ~ 7,8 m spinduliu. 99% žmogaus mirtinumą zona galima ~ 4,9 m spinduliu nuo sprogimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Galimi pavojai	~ 119,5 m spindulio zonoje gaisro banga paveiktų statinius, pastatus, konstrukcijas, sugadintų rezervuarų parke esančią gaisrų gesinimo įrangą. Visiems šioje zonoje esantiems Objekto darbuotojams grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus

4.4. 1DZ SCENARIJUS. Darbo metu autocisternų užpildymo aikštelėje dėl netvarkingos elektros instaliacijos užsidega 30 m³ autocisterna su dyzelinu. Deganti pavojinga medžiaga sprogs:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 1DZ scenarijų
Dyzelino identifikavimo numeris: CAS/JT	68334-30-5/1202
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Skaidrus gelsvas skystis, turintis būdingą dyzelino kvapą
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzeline gali būti nemažas (iki 11% masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda
Didelė pramoninė avarija	Pilnai užpildytoje talpoje yra 21,55 t dyzelino, kuris degdamas išskiria kenksmingus degimo produktus, kelia pavojų greta esantiems rezervuarams
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio esant ilgalaikiam degančio dyzelino šiluminės spinduliuotė poveikiui ~ 169,0 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Klientų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 8 žmonės
Gretimų objektų darbuotojų, klientų ir aplinkinių gyventojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 115 žmonės

Grandininės reakcijos efektas	Galima sproginimo banga gali pažeisti rezervuarų parke esančius rezervuarus, nes galimas visiškų pastatų sugriovimas iki ~ 5,8 m spinduliu. 99% žmogaus mirtinumų zona galima ~ 3,6 m spinduliu nuo sproginimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Galimi pavojai	~ 75,6 m spindulio zonoje gaisro banga paveiktų statinius, pastatus, konstrukcijas, sugadintų rezervuarų parke esančią gaisrų gesinimo įrangą. Visiems šioje zonoje esantiems Objekto darbuotojams grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus

4.5. 1SND SCENARIJUS. Darbo metu geležinkelio estakadoje dėl cisternos mechaninio uždaromosios armatūros pažeidimo įvyksta SND nutekėjimas iš V=2000 M³ cisternos. Atsiradus atsitiktiniam ugnies šaltiniui, užsidega 51 m³ (27,03 t) SND:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 1 SND scenarijų
SND identifikavimo numeris: CAS/JT	68476-86-6/1965
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Bespalvis skystis – esant sandėliavimo sąlygų slėgiui. Bespalvės dujos – esant aplinkos slėgiui. SND turi nemalonių specifinių kvapų dėl įdėto odoranto – etiltiolio (etilmerkaptano) ar jam analogiško tiolio arba kitų mišinysje esančių medžiagų
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Įkvėpti SND angliavandeniliai žmogaus organizmą veikia kaip narkotikai, sukeldami nervų sistemos ir širdies veiklos sutrikimus, sudirgina kvėpavimo takus ir akis. Įkvėpus didelės koncentracijos dujų, dėl deguonies trūkumo net per trumpą laikotarpį galima netekti sąmonės ar uždusti. SND patekusios į orą ar į akis, dėl intensyvaus garavimo gali sukelti nušalinimą
Didelė pramoninė avarija	Išsilieja, užsidega ir sproginsta 27030 kg SND
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio esant ilgalaikiam degančių SND šiluminės spinduliuotė poveikiui ~ 348,2 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galimas sproginimas pažeistų ~ 36,6 m spindulio zonoje ant geležinkelio kelio esančias cisternas, dėl ko įmanomas grandininis pavojingų medžiagų išsiliejimas ir visos iš to sekančios pasekmės. Gaisro atveju visuomet įmanomas antrinių gaisro židinių susiformavimas bei gaisro fronto judėjimas, tačiau šis procesas yra nepalyginamai lėtesnis nei sproginimo atveju
Galimi pavojai	Galima sproginimo banga gali pažeisti ant geležinkelio kelio esančias cisternas, nes galimas visiškų pastatų sugriovimas iki ~ 36,6 m 99% žmogaus mirtinumų zona galima ~ 22,9 m atstumu nuo sproginimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus

4.6. **2SND SCENARIJUS. Darbo metu SND užpildymo aikštelėje į 32 m³ dujovežį perpumpuojant SND iš požeminio 200 m³ rezervuaro, įvykdomas terorizmo aktas – uždegama cisterna:**

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 1 SND scenarijų
SND identifikavimo numeris: CAS/JT	68476-86-6/1965
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Bespalvis skystis – esant sandėliavimo sąlygų slėgiui. Bespalvės dujos – esant aplinkos slėgiui. SND turi nemalonų specifinį kvapą dėl įdėto odoranto – etiltolio (etilmerkaptano) ar jam analogiško tiolio arba kitų mišinyje esančių medžiagų
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Įkvėpti SND angliavandeniliai žmogaus organizmą veikia kaip narkotikai, sukeldami nervų sistemos ir širdies veiklos sutrikimus, sudirgina kvėpavimo takus ir akis. Įkvėpus didelės koncentracijos dujų, dėl deguonies trūkumo net per trumpą laikotarpį galima netekti sąmonės ar uždusti. SND patekusios į orą ar į akis, dėl intensyvaus garavimo gali sukelti nušalimą
Didelė pramoninė avarija	Išsilieja, užsidega ir sprogsta 14420 kg SND
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio esant ilgalaikiam degančių SND šiluminės spinduliuotės poveikiui ~ 254,3 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galimas sprogimas pažeistų ~ 29,7 m spindulio zonoje esančius automobilių estakados įrenginius ir statinius, dėl ko įmanomas grandininis pavojingų medžiagų išsiliejimas ir visos iš to sekančios pasekmės. Gaisro atveju visuomet įmanomas antrinių gaisro židinių susiformavimas bei gaisro fronto judėjimas, tačiau šis procesas yra nepalyginamai lėtesnis nei sprogimo atveju
Galimi pavojai	Galima sprogimo banga gali pažeisti degalinėje esančius įrenginius ir statinius, nes galimas visiškai pastatų sugriovimas iki ~ 29,7 m 99% žmogaus mirtingumo zona galima ~ 18,5 m atstumu nuo sprogimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus

5. **Objekte** veiklą užtikrina aptarnaujantis personalas ir administracijos darbuotojai. Bendras darbuotojų skaičius – 10. **Objektui** vadovauja vadovas Rūtenis Virbickas, jam nesant – operatorius-administratorius Arūnas Zubrickas.

6. **Objektą** visą parą saugo UAB „ALGA“ saugos darbuotojai, apsaugos pulto mob. 8 685 84 001.

II SKYRIUS PLANO AKTYVINIMAS IR ATŠAUKIMAS

7. Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius (toliau – Administracijos direktorius) (Savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos pirmininkas), o jam nesant, vienas iš Administracijos direktoriaus pavaduotojų, laikinai atliekančių Administracijos direktoriaus pareigines funkcijas, gavęs pranešimą apie **Objekte įvykusią avariją** duoda nurodymą Marijampolės

savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausiesiems civilinės saugos specialistams (toliau – Civilinės saugos specialistai) sušaukti Marijampolės savivaldybės ekstremalių situacijų komisiją (toliau – Savivaldybės ESK), Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą (toliau – Savivaldybės ESOC). Sprendimą aktyvuoti **Objekto** išorės avarinį planą priima Administracijos direktorius.

8. Veiksmams už **Objekto** ribų, kol nepaskirtas Marijampolės savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas, vadovauja Savivaldybės ESOC koordinatorius.

9. Avarijai pasiekus didelį mastą ir kilus pavojui aplinkiniams gyventojams, aktyvuojamas Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Savivaldybės ESVP).

10. **Objekto** išorės avarinis planas atšaukiamas, kai pabaigiami veiksmai, skirti gyventojų apsaugai organizuoti. Sprendimą priima Administracijos direktorius arba Marijampolės savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas.

11. Marijampolės savivaldybės administracijos ir kitų įstaigų atsakingi darbuotojai, vadovaujantys ir koordinuojantys veiksmus už **Objekto** ribų (teritorijos):

11.1. Karolis Podolskis, Administracijos direktorius (Savivaldybės ESK pirmininkas);

11.2. Arvydas Bajoras, Administracijos direktoriaus pavaduotojas (Savivaldybės ESOC koordinatorius);

11.3. Valdas Tumelis, Administracijos direktoriaus pavaduotojas (Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos pirmininkas);

11.4. Edvinas Petrikas, Kauno priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos 2 komandos viršininkas (Savivaldybės ESOC Operacinio vertinimo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos grupės vadovas);

11.5. Neringa Tumelienė, Marijampolės savivaldybės administracijos Komunikacijos skyriaus vedėja (Savivaldybės ESOC Informacijos valdymo ir visuomenės informavimo grupės vadovė);

11.6. Kristina Mickienė, Marijampolės savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausioji civilinės saugos specialistė (Savivaldybės ESOC Materialinio techninio aprūpinimo grupės vadovė);

11.7. Henrikas Kelpša, Marijampolės savivaldybės administracijos Administracijos ūkio skyriaus vedėjas (Savivaldybės ESOC Administravimo ir elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo grupės vadovas).

III SKYRIUS

PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE DIDELĘ PRAMONINĘ AVARIJĄ ORGANIZAVIMAS

12. Informaciją apie įvykusią avariją **Objekte** Marijampolės savivaldybės administracijai teikia terminalo vadovas ir kiti atsakingi informacijos teikėjai.

13. Civilinės saugos specialistai, gavę informaciją apie avariją **Objekte**:

13.1. patikslina, ar būtina panaudoti vieną iš perspėjimo sistemų (perspėjimo sirenomis sistema (toliau – PSS) arba Gyventojų perspėjimo ir informavimo, naudojant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų tinklų infrastruktūrą, sistema (toliau – GPIS), ar abi.

13.2. perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas, įstaigas ir ūkio subjektus.

14. Gyventojai, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos ir ūkio subjektai apie avariją **Objekte** savivaldybės lygiu perspėjami gavę Administracijos direktoriaus arba jo paskirto Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro vadovo nurodymus, arba Administracijos direktoriaus sprendimu įgalioto Savivaldybės administracijos darbuotojo, jei bus naudojama GPIS, nurodymu.

15. Civilinės saugos specialistai, atsakingi už perspėjimą, gavę nurodymus perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie įvykusią avariją **Objekte** per PSS:

15.1. patikslina sirenų įjungimo laiką;

15.2. priima Administracijos direktoriaus arba Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo pasirašytą pranešimą apie įvykį ir trumpojo perspėjimo pranešimo tekstą;

15.3. perspėja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Pajėgų valdymo valdybos Situacijų koordinavimo skyriaus (toliau – PAGD prie VRM PVV SKS) budinčios pamainos vyriausiąjį arba vyresnįjį specialistą, tel.: (8 5) 271 7511, (8 5) 271 7512, mob. 8 610 02 359) ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno priešgaisrinės gelbėjimo valdybos (toliau – Kauno PGV) Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje (tel.: (8 343) 65 845, (8 343) 65 480);

15.4. pranešimą apie įvykį pateikia:

15.4.1. PAGD prie VRM PVV SKS budinčios pamainos vyriausiajam arba vyresniajam specialistui, kuris nurodytu laiku privalo pranešimą apie įvykį paskelbti per Lietuvos nacionalinę radiją ir televiziją;

15.4.2. Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojams, dirbantiems Marijampolėje, kurie privalo pranešimą apie įvykį pateikti VŠĮ Marijampolės televizijai ir UAB „Lamantas“ Marijampolės filialo stočiai „Kapsai“;

15.4.3. UAB „Marsatas“ kabelinei televizijai, VŠĮ Marijampolės televizijai ir UAB „Lamantas“ Marijampolės filialo stočiai „Kapsai“, nurodydami laiką, kada pranešimas privalo būti skelbiamas gyventojams;

15.5. perspėja suinteresuotas valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus (Savivaldybės ESVP 6, 7 ir 8 punktuose aprašyta tvarka);

15.6. perduoda trumpąjį perspėjimo pranešimą, kurio perdavimo per GPIS pradžia turi sutapti su sirenų jungimo laiku. Pranešimas kartojamas 5 kartus. Pauzės tarp pranešimų trukmė - 1 min.;

15.7. nurodo Kauno PGV atsakingiems darbuotojams (pareigūnams) nurodytu laiku įjungti centralizuoto valdymo elektros sirenas, Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijų seniūnams ir ūkio subjektų, įstaigų ant kurių pastatytos vietinio valdymo elektros sirenos, vadovams arba atsakingiems asmenims įjungti vietinio valdymo sirenas ir (ar) organizuoja pasiuntinių išsiuntimą nurodytu laiku;

15.8. esant galimybei, kontroliuoja PSS ir GPIS veikimą;

15.9. informuoja nurodymus davusius asmenis apie nurodymų įvykdymą;

15.10. įrašo Perspėjimo sistemos būklės, gautos informacijos bei nurodymų ir atliktų veiksmų registravimo žurnale (toliau – Žurnalas) gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus.

16. Civilinės saugos specialistė Kristina Mickienė (Gyventojų perspėjimo ir informavimo informacinės sistemos naudotoja), gavusi Administracijos direktoriaus arba jo paskirto Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro vadovo, nurodymus perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie įvykusią avariją **Objekte** per GPIS:

16.1. priima Administracijos direktoriaus arba jo paskirto Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo pasirašytą trumpąjį perspėjimo pranešimą arba jų žodiniu nurodymu parengia trumpąjį perspėjimo pranešimą;

16.2. patikslina trumpojo perspėjimo pranešimo perdavimo laiką ir teritoriją, taip pat, kiek kartų kartoti pranešimą ir kokia pauzės tarp pranešimų trukmė, kokiais kanalais ir kalbomis perduoti pranešimą;

16.3. perspėja apie GPIS panaudojimą Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje ir PAGD prie VRM PVV SKS budinčios pamainos vyriausiąjį arba

vyresnįjį specialistą, kuris koordinuoja Marijampolės savivaldybės trumpojo perspėjimo pranešimo siuntimo eigą;

16.4. nurodytu laiku perduoda trumpąjį perspėjimo pranešimą;

16.5. esant galimybei, kontroliuoja GPIS veikimą;

16.6. informuoja nurodymus davusius asmenis apie nurodymų įvykdymą;

16.7. įrašo darbo žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus;

16.8. jei dėl techninių priežasčių neveikia Savivaldybės GPIS valdymo darbo vieta arba negalima prisijungti prie GPIS serverio, paskambina PAGD prie VRM PVV SKS būdinčios pamainos vyriausiajam arba vyresniajam specialistui ir paprašo perduoti trumpąjį perspėjimo pranešimą:

16.8.1. pateikia elektroniniu paštu Administracijos direktoriaus arba jo paskirto Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo pasirašytą trumpąjį perspėjimo pranešimą PDF ir Word formatais ir nurodymus dėl jo perdavimo;

16.8.2. nurodo adresą ar gyvenamąją vietovę, ar koordinates, ar administracinį vienetą ir perspėjimo zonos spindulį;

16.8.3. įsitikina, kad nurodymai suprausti teisingai;

16.9. esant galimybei, kontroliuoja GPIS veikimą;

16.10. įrašo Žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus;

16.11. informuoja nurodymus davusius asmenis apie nurodymų įvykdymą;

16.12. informuoja Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrių.

17. Civilinės saugos specialistų veiksmai, gavus informaciją apie avariją *Objekte* ir dėl techninių kliūčių neveikiant perspėjimo ir informavimo sistemai:

17.1. informuoja Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje (tel.: (8 343) 65 845, (8 343) 65 480);

17.2. informuoja Vaidoto Sipavičiaus įmonę, kuri imasi veiksmų PSS gedimams pašalinti;

17.3. organizuoja perspėjimą ir informavimą per pasiuntinius, panaudojant automobilius su garso stiprinimo įranga.

18. Skubi informacija apie avariją *Objekte* ir pranešimas gyventojams skelbiamas Marijampolės savivaldybės interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose ir Marijampolės savivaldybės administracijai priklausančiose informacinėse švieslentėse.

IV SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE DIDELĘ PRAMONINĘ AVARIJĄ TEIKIMO TVARKA

19. Įvykus avarijai *Objekte*, informaciją apie avariją Civilinės saugos specialistai Kauno PGV pateikia telefonu ir elektroniniu paštu nedelsiant, vadovaudamiesi Keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1V-114 „Dėl Keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašo patvirtinimo“, 10 punktu.

20. Pateikiami šie duomenys:

20.1. trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio, gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė), priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;

20.2. esami ir galimi pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir aplinkai šaltiniai;

20.3. ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo pareigos, vardas, pavardė, telefonų numeriai;

20.4. gelbėjimo darbų vadovo pareigos, vardas, pavardė, telefonų numeriai.

21. Informaciją apie avariją *Objekte* Marijampolės savivaldybės administracijoje perduoda:

21.1. darbo dienomis: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 8.00 iki 17.00 val.; penktadieniais – nuo 8.00 iki 15.45 val. – Civilinės saugos specialistai, (tel.: (8 343) 90 039, mob. 8 686 05 082, el. p.: raimonda.zaparackiene@marijampole.lt, kristina.mickiene@marijampole.lt);

21.2. nedarbo, švenčių ir poilsio dienomis (visą parą) – Marijampolės savivaldybės administracijos Administracijos ūkio skyriaus darbininkai (apsaugos darbuotojai) (toliau – Apsaugos darbuotojai) (tel.: (8 343) 90 000, mob. 8 626 09 179).

22. Atsakingų už informacijos apie avariją **Objekto** priėmimą kontaktai:

22.1. Informaciją Kauno PGV darbo laiku priima ir perduoda Civilinės saugos skyriaus darbuotojai tel.: (8 343) 65 845, (8 343) 65 840, el. p. kaunas.cs@vpgt.lt; poilsio laiku informacijos priėmimą ir perdavimą vykdo Kauno PGV Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos 1-osios komandos budinčių pamainų pareigūnai tel.: (8 343) 65 831, mob.: 8 656 39 103, 8 616 03 089);

22.2. PAGD prie VRM Pajėgų valdymo valdybos Situacijų koordinavimo skyriaus budėtojas (8 5) 271 7511, (8 5) 271 7512, 8 610 02 359, faks. (8 5) 271 7513, el. p.: ems@vpgt.lt, sks@vpgt.lt;

22.3. BPC Alytaus skyrius visą parą – tel. (8 315) 65 161, el. p. bpc.alytus@112.lt.

23. Informacijai priimti ir perduoti tarp Savivaldybės ESOC ir Savivaldybės ESK, ministerijų kitų valstybės institucijų ir įstaigų ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų, kitų savivaldybių ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų ir gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus vykdančių civilinės saugos sistemos pajėgų naudojami stacionarūs telefonai, faksai, mobilieji telefonai, elektroninis paštas. Atskirais atvejais svarbiai informacijai perduoti naudojami pasiuntiniai arba kurjerių tarnybos.

24. Už ryšio organizavimą atsako Marijampolės savivaldybės administracijos Informacinių technologijų skyriaus specialistai. Kiekviena sąveikaujančios sistemos institucija informacijos perdavimui ir priėmimui naudoja turimus galinius telekomunikacijų įrenginius. Turinčios radijo ryšio priemonės bendradarbiaujančios institucijos organizuoja radijo ryšį tarp savo budinčios dalies ir ekipažų, išvykusių į įvykio vietą. Visų sistemos institucijų vadovai ar jų įgalioti asmenys atsako už operatyvų ir nepertraukiamą informacijos perdavimą ir priėmimą jų turimomis techninėmis telekomunikacijų priemonėmis.

V SKYRIUS

AVARIJŲ LIKVIDAVIMO VEIKSMŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

25. Civilinės saugos specialistai, gavę informaciją apie įvykusią avariją **Objekte** įvertina informacijos svarbą, ją patikrina, susistemina ir, atsižvelgdami į įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio, gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos pobūdį ir (ar) mastą ir reikalingus įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos valdymo ir jų padarinių šalinimo priemones, ją nedelsdami perduoda:

25.1. Administracijos direktoriui ir Marijampolės savivaldybės merui;

25.2. Kauno PGV;

25.3. PAGD prie VRM.

26. Administracijos direktorius dėl įvykusios avarijos **Objekte** Marijampolės savivaldybėje gresiant ekstremaliajai situacijai arba jai susidarius, sušaukia posėdžius ir organizuoja Savivaldybės ESK darbą. Savivaldybės ESK nariai turi susirinkti nedelsdami, o ne darbo metu, poilsio ir švenčių dienomis kaip galima greičiau. Savivaldybės ESK, įvykus avarijai **Objekte** vykdo Savivaldybės ESK nuostatuose numatytas funkcijas.

27. Savivaldybės ESK priimtų sprendimų dėl įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, gyventojų ir turto gelbėjimo įgyvendinimą organizuoja ir koordinuoja Savivaldybės ESOC.

28. Marijampolės savivaldybės administracijos bei savivaldybės teritorijoje esančių valstybės ir savivaldybės įstaigų, **Objekto** veiksmai likviduojant ekstremaliuosius įvykius ar

ekstremaliąsias situacijas ir šalinant jų padarinius, atliekant gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus:

28.1. UAB „Lithoil“ Marijampolės naftos terminalas:

28.1.1. asmuo, pirmas pastebėjęs avariją, nedelsdamas informuoja *Objekto* vadovą ir *Objekto* avarines tarnybas. *Objekto* vadovas nedelsdamas praneša *Objekto* darbuotojams, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms, aplinkiniams gyventojams, kompetentingai institucijai, valstybės ir savivaldybės institucijoms;

28.1.2. imasi skubių priemonių, kad būtų lokalizuoti avarijos padariniai ir apsaugoti žmonės;

28.1.3. atsižvelgdamas į avarijos pobūdį bei mastą, pavojingųjų medžiagų sklidimo greitį, galimą poveikį žmonių sveikatai bei gyvybei, per vietinę arba Marijampolės savivaldybės perspėjimo sistemą informuoja *Objekto* darbuotojus, kaimyninių objektų vadovus, perspėja gyventojus, patenkančius į galimo užterštumo zoną, pateikia civilinės saugos rekomendacijas, kaip elgtis įvykus cheminei avarijai, civilinės saugos sistemos pajėgų nurodymus (naudojami stacionarūs telefonai bendrovės patalpose, mobilieji darbuotojų telefonai, centralizuoto valdymo elektros sirena);

28.1.4. prireikus organizuoja darbuotojų evakavimą, pirminius gelbėjimo darbus ir jiems vadovauja iki gelbėjimo darbų vadovo atvykimo;

28.1.5. organizuoja avarijos likvidavimo darbus;

28.1.6. likvidavus avariją, pagal sudarytas sutartis atsakingi ūkio subjektai sutvarko užterštą gruntą ir apgadintus įrenginius.

28.2. Administracijos direktorius:

28.2.1. perspėja gyventojus, valstybės ir Savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

28.2.2. organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas Marijampolės savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

28.2.3. prireikus organizuoja Savivaldybės ESOC darbą;

28.2.4. vadovauja civilinės saugos veiksams už židinio ribų ir koordinuoja visą gelbėjimo darbų vadovui teikiamą pagalbą;

28.2.5. atsižvelgdamas į atsakingų institucijų pateiktas išvadas bei pasiūlymus, priima ir skelbia sprendimą apie objekto tolimesnį eksploatavimą, žmonių grįžimą į gyvenamąsias vietas;

28.2.6. informuoja gyventojus apie sanitarinio švarinimo reikalingumą, būdus ir priemones;

28.2.7. tvarko iš ūkio subjektų ir kitų įstaigų gautų, sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių apskaitą ir nustato kompensuotiną išlaidų sumą bei organizuoja valstybės paramos už žalą teikimą gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms.

28.3. Marijampolės priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba:

28.3.1. įvykus avarijai, kai susidariusi padėtis gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ir sveikatai, turtui ar aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą, priima sprendimą perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus;

28.3.2. priėmusi sprendimą perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus:

28.3.2.1. išsiunčia į ekstremaliojo įvykio teritoriją specialios paskirties automobilį, turintį garso stiprinimo įrangą ir esantį ekstremaliojo įvykio vietoje, ir, esant galimybei, organizuoja sirenų, įrengtų ekstremaliojo įvykio teritorijoje įjungimą;

28.3.2.2. kreipiasi į Savivaldybės civilinės saugos specialistą, atsakingą už perspėjimą, dėl būtinybės perduoti trumpąjį perspėjimo pranešimą per GPIS;

28.3.2.3. arba per BPC kreipiasi į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS būdinčios pamainos vyriausiąjį arba vyresnįjį specialistą dėl būtinybės perduoti trumpąjį perspėjimo pranešimą per GPIS;

28.3.2.4. organizuodami trumpojo pranešimo perdavimą per GPIS, pateikia trumpą informaciją apie įvykį, jo pobūdį, grėsmę, galimą poveikio zoną, siūlomus apsisaugojimo būdus, taip pat nurodo pranešimo išsiuntimo teritoriją;

28.3.3. vadovauja užteršimo židinio lokalizavimo darbams, koordinuoja civilinės saugos sistemos pajėgų veiksmus apribojimų ir riboto buvimo zonoje;

28.3.4. vykdo skubų žmonių išskeldinimą iš ekstremaliojo įvykio židinio;

28.3.5. vykdo žmonių paiešką, gelbėjimą ir laikiną evakavimą į pagalbinę zoną;

28.3.6. teikia pirmąją medicinos pagalbą;

28.3.7. stabdo pavojingųjų medžiagų nutekėjimą, garavimą, apriboja pavojingųjų medžiagų patekimą į gruntą;

28.3.8. surenka ir pagal galimybę neutralizuoja pavojingąsias medžiagas;

28.3.9. gesina gaisrus.

28.4. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

28.4.1. blokuoja riboto buvimo zoną, organizuoja apylanką;

28.4.2. organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į avarijos židinį ribojimą;

28.4.3. palaiko viešąją tvarką ir organizuoja nelaimės zonoje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;

28.4.4. riboto buvimo zonoje policijos automobiliu su garso stiprinimo įranga papildomai informuoja gyventojus bei ūkio subjektų ir įstaigų darbuotojus apie incidentą, teikia rekomendacijas dėl savisaugos priemonių taikymo;

28.4.5. vykdo laikinąjį gyventojų evakavimą iš riboto buvimo zonos.

28.5. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

28.5.1. teikia pirmąją medicinos pagalbą;

28.5.2. transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigą;

28.5.3. užtikrina būtinosios medicinos pagalbos teikimą gyventojų evakavimo metu.

28.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

28.6.1. Priemonės, kurios atliekamos gavus informaciją apie esamą ar įtariamą cheminį užteršimą:

28.6.1.1. jei informacija gauta iš kitų institucijų, nedelsdamas per Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112 informuoja Kauno PGV arba Marijampolės PGT apie esamą ar įtariamą cheminio užteršimo židinį;

28.6.1.2. nustatyta tvarka perduoda informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui (toliau – ESSC);

28.6.1.3. pagal kompetenciją įvertina galimą pavojų visuomenės sveikatai, numato įstaigos specialistų tolesnius veiksmus ir priemones.

28.6.2. Priemonės, kurios atliekamos gavus iš Kauno PGV arba Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (toliau – Marijampolės PGT) informaciją apie cheminio užteršimo židinio lokalizavimą ir (ar) likvidavimą:

28.6.2.1. įvertinę situaciją, priima sprendimą dėl laboratorinių tyrimų tikslingumo;

28.6.2.2. kai žinoma užteršimą sukėlus medžiaga, priėmus sprendimą dėl laboratorinių tyrimų atlikimo tikslingumo, Nacionalinei visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijai pateikia užsakymą atlikti gyvenamosios aplinkos, visuomeninės paskirties patalpų, kitų objektų, kuriuose Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas vykdo valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę, oro laboratorinius tyrimus;

28.6.2.3. gali priimti sprendimą nevykti kartu su Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos specialistais į cheminio užteršimo židinių, jeigu Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento specialistai jau buvo nuvykę į lokalizuotą ir (ar) likviduotą cheminio užteršimo židinių ir nustatė matavimo taškus bei suderino su už **Objektą** atsakingu asmeniu / gyvenamosios patalpos gyventoju Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos darbuotojų patekimo į **Objektą** / gyvenamąją patalpą galimybę (ypač poilsio laiku) ir už objektą atsakingo asmens (atstovo)/ gyventojų dalyvavimą oro mėginių paėmimo metu;

28.6.2.4. gavę laboratorinių tyrimų rezultatus, išvadas dėl tolesnės **Objekto** / teritorijos eksploatacijos pateikia **Objektui** arba teritorijos savininkui (administracijai), gyventojams, savivaldybės operacijų centrui ir kt. (priklausomai nuo įvykio masto ir vietos) išvadą, kad **Objektas** / teritorija yra tinkami eksploatuoti jeigu cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija neviršija leistinų normų arba rekomenduoja **Objekto** arba teritorijos savininkui (administracijai) / gyventojams organizuoti pakartotinę dekontaminaciją ir kontrolinius laboratorinius tyrimus, jeigu cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija viršija leistinas normas;

28.6.2.5. priklausomai nuo įvykio vietos keičiasi informacija su Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba, Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba ir kt. institucijomis ir įstaigomis dėl laboratorinių tyrimų rezultatų, pakartotinių laboratorinių tyrimų atlikimo, informacijos patikslinimo ir pan.;

28.6.2.6. atsižvelgdami į cheminių medžiagų savybes, visuomenės sveikatos saugos požiūriu toliau vertina gyvenamąją aplinką, visuomeninės paskirties patalpas, kitus objektus, kuriuose vykdo visuomenės sveikatos saugos kontrolę, jei reikia – teikia siūlymus dėl pakartotinių laboratorinių tyrimų organizavimo, vertina jų rezultatus, teikia išvadas ir pan.;

28.6.2.7. asmenims, kuriems kyla ar galėjo kilti grėsmė apsinuodyti, suteikia informaciją (per **Objekto** vadovą, per namo bendrijos pirmininką, susirinkimų metu, informaciniu laišku, informacinėse skrajutėse, stenduose ir pan.) apie tam tikros cheminės medžiagos poveikį sveikatai ir apsinuodijimų profilaktiką, rekomendacijas profilaktiškai pasitikrinti sveikatą;

28.6.2.8. teikia rekomendacijas sveikatos priežiūros įstaigoms, švietimo ir ugdymo institucijoms, stacionarinėms globos ir slaugos įstaigoms, valstybės įmonėms, savivaldybės įmonėms, viešosioms įstaigoms, kitoms institucijoms ir organizacijoms dėl jų veiklos apribojimų užterštoje zonoje arba prognozuojamo užteršimo zonoje;

28.6.2.9. pagal paklausimą teikia konsultacijas visuomenės sveikatos saugos klausimais kitoms institucijoms ir tarnyboms, dalyvaujančioms likviduojant cheminio užteršimo židinių;

28.6.2.10. jeigu cheminio užteršimo židinyje yra ilgalaikis, apie atliktus laboratorinius matavimus ir jų rezultatus, židinyje taikomas ar taikytas kitas visuomenės sveikatos priežiūros priemonės nedelsdami raštu informuoja Sveikatos apsaugos ministerijos ESSC;

28.6.2.11. gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl cheminio užteršimo, vykdo aukščiau nurodytus veiksmus ir pagal kompetenciją dalyvauja sušaukto Savivaldybės ESOC veikloje;

28.6.2.12. per 10 dienų nuo cheminio užteršimo židinio likvidavimo datos užpildo Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolą, jo kopiją pateikia ESSC;

28.6.2.13. Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolo pagrindu kaupia ir tvarko cheminio užteršimo židinių duomenis.

28.6.3. Priemonės, kurios vykdomos gavus informacijos apie nežinomas (-ų) cheminės (-ių) medžiagos (-ų) pasklidimą;

28.6.3.1. jei informacija gauta iš kitų institucijų, nedelsdamas per Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112 informuoja Kauno PGV arba Marijampolės PGT apie esamą ar įtariamą cheminio užteršimo židinių;

28.6.3.2. nustatyta tvarka perduoda informaciją ESSC;

28.6.3.3. pagal kompetenciją įvertina galimą pavojų visuomenės sveikatai, numato įstaigos specialistų tolesnius veiksmus ir priemones;

28.6.3.4. priklausomai nuo įvykio vietos, keičiasi informacija su Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba, Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba ir kt. institucijomis ir įstaigomis dėl laboratorinių tyrimų rezultatų, pakartotinių laboratorinių tyrimų atlikimo, informacijos patikslinimo ir pan.;

28.6.3.5. pagal paklausimą teikia konsultacijas visuomenės sveikatos saugos klausimais kitoms institucijoms ir tarnyboms, dalyvaujančioms likviduojant cheminio užteršimo židinį;

28.6.3.6. jeigu cheminio užteršimo židiny yra ilgalaikis, apie židinyje taikomas ar taikytas kitas visuomenės sveikatos priežiūros priemones nedelsdami raštu informuoja ESSC;

28.6.3.7. gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl cheminio užteršimo, vykdo aukščiau nurodytus veiksmus ir pagal kompetenciją dalyvauja sušaukto Savivaldybės ESOC veikloje;

28.6.3.8. per 10 dienų nuo cheminio užteršimo židinio likvidavimo datos užpildo Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolą, jo kopiją pateikia ESSC;

28.6.3.9. Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolo pagrindu kaupia ir tvarko cheminio užteršimo židinių duomenis.

28.7. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba tiria ir teikia siūlymus dėl maisto produktų ir maisto produktų gamybai naudojamų žaliavų, pašarų, geriamojo vandens, patekusių į užteršimo zoną, panaudojimo.

28.8. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

28.8.1. už avarijos židinio ribų atlieka gautos informacijos patikrinimą, padaryto poveikio aplinkai pirminį įvertinimą ir nustato galimas pasekmes, informuoja Administracijos direktorių;

28.8.2. dalyvauja Savivaldybės ESOC veikloje, pagal kompetenciją teikia pasiūlymus Savivaldybės ESOC koordinatoriui;

28.8.3. kartu su kitų atsakingų institucijų atstovais imasi veiksmų siekiant nustatyti įvykusios avarijos kaltininkus;

28.8.4. pagal nustatytas veikimo sritis atlieka aplinkos kokybės tyrimus, ima aplinkos elementų mėginius laboratorinėms analizėms už avarijos židinio ribų;

28.8.5. kontroliuoja, kaip priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, kitos civilinės saugos sistemos pajėgos, objekto savininkai ar avarijos kaltininkai, savivaldybės atsakingi pareigūnai organizuoja ir vykdo avarijos lokalizavimo ir likvidavimo darbus, siekiant, kad aplinkai būtų padaryta kuo mažesnė žala;

28.8.6. duoda nurodymus dėl aplinkos stebėsenos reikalingumo ir organizavimo po avarijos;

28.8.7. kontroliuoja avarijos pasekmių likvidavimo darbus iki taršos likvidavimo ir aplinkos kokybės atstatymo, skiria administracines nuobaudas, teikia ieškinius dėl aplinkai padaryto žalos atlyginimo, kontroliuoja jų išieškojimą.

29. Materialinių išteklių telkimas ekstremaliųjų situacijų atvejais gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, Savivaldybės institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų, kitų įstaigų veiklai palaikyti ir atkurti organizuojamas vadovaujantis Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1107.

30. Ekstremaliųjų situacijų atvejais valstybės institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir už atskirų funkcijų vykdymą atsakingos institucijos savo veikloje naudoja joms priklausančius materialinius išteklius pagal su Marijampolės savivaldybės administracija sudarytas sutartis (susitarimus).

31. Ekstremaliųjų situacijų atvejais savivaldybės teritorijoje esantys ūkio subjektai ir kitos įstaigos teikia jiems nuosavybės teise priklausančius materialinius išteklius, kai gelbėjimo darbų vadovo arba ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo žinioje ir Lietuvos Respublikos rezerve esančių materialinių išteklių nepakanka.

32. Nepakankant gelbėjimo darbų vadovo arba operacijų vadovo žinioje esančių išteklių ir nustačius, kiek ir kokių papildomų materialinių išteklių reikia ekstremaliosioms situacijoms likviduoti, ūkio subjektai ir įstaigos, su kuriomis sudarytos sutartys, Administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu teikia materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui arba operacijų vadovui į Administracijos direktoriaus nurodytą vietą.

33. Neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyventojų gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, Administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu turimus materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui ar operacijų vadovui į Administracijos direktoriaus nurodytą vietą teikia ūkio subjektai ir kitos įstaigos, su kuriais nesudarytos sutartys. Savivaldybės ESOC koordinuoja visą teikiamą pagalbą. Savivaldybės teritorijoje esančių ūkio subjektų ir kitų įstaigų turimi materialiniai ištekliai, kurie neatidėliotinais atvejais teikiami ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, pateikiami Savivaldybės ESVP priede „Materialinių išteklių žinynas“.

34. Kai Marijampolės savivaldybėje turimų materialinių išteklių nepakanka, Administracijos direktorius prašo gretimų savivaldybių pagalbos. Pagalba teikiama vadovaujantis Gretimų savivaldybių sudarytais tarpusavio pagalbos planais, kuriuose numatyta materialinių išteklių ir civilinės saugos sistemos pajėgų teikimo, keitimosi informacija bei gautų, sunaudotų ar sugadintų materialinių išteklių apskaitos ir kompensavimo už jų teikimą, procedūros.

VI SKYRIUS APLINKOS BŪKLĖS ATKŪRIMO ORGANIZAVIMAS

35. Administracijos direktorius kartu su Marijampolės savivaldybės civilinės sistemos pajėgomis organizuoja aplinkos būklės atkūrimo darbus už *Objekto* ribų.

36. Sanitarinio švarinimo vietas ir būdus nustato gelbėjimo darbų vadovas, vadovaudamasis Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdybos ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento rekomendacijomis.

37. **Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba už *Objekto* ribų** atlieka padaryto poveikio aplinkai pirminį įvertinimą ir nustato galimas pasekmes, atlieka užterštos teritorijos tyrimus ir teikia rekomendacijas Administracijos direktoriui dėl sanitarinio švarinimo organizavimo.

38. **Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas** atsižvelgdamas į cheminių medžiagų savybes, visuomenės sveikatos saugos požiūriu vertina gyvenamąją aplinką, visuomeninės paskirties patalpas, kitus objektus, kuriuose vykdo visuomenės sveikatos saugos kontrolę, jei reikia – teikia siūlymus dėl pakartotinių laboratorinių tyrimų organizavimo, vertina jų rezultatus, teikia išvadas ir pan. Asmenims, kuriems galėjo kilti grėsmė apsinuodyti, suteikia informaciją apie tam tikros cheminės medžiagos poveikį sveikatai ir apsinuodijimų profilaktiką, rekomendacijas profolaktiškai tikrintis sveikatą.

39. **Administracijos direktorius**, atsižvelgdamas į atsakingų institucijų pateiktas išvadas bei pasiūlymus, priima ir skelbia sprendimą apie *Objekto* tolimesnį eksploatavimą, žmonių grįžimą į gyvenamąsias vietas ir informuoja gyventojus apie sanitarinio švarinimo reikalingumą, būdus ir priemones.

40. Sanitarinio švarinimo kontrolę vykdo Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. *Objekto* išorės avarinis planas sudarytas siekiant apriboti ir kontroliuoti avarijas, sumažinti jų padarinius ir žalą gyventojams ir aplinkai; apsaugoti gyventojus ir aplinką nuo avarių padarinių; pateikti visuomenei, specialiosioms tarnyboms ir valstybės bei savivaldybių institucijoms būtiną informaciją ir užtikrinti, kad po avarijos būtų išvalyta aplinka ir atkurta jos būklė.

42. *Objekto* išorės avarinis planas tvirtinamas Administracijos direktoriaus įsakymu. Patvirtinto išorės avarinio plano kopija pateikiama *Objekto* veiklos vykdytojui, o išrašai – jį derinusioms institucijoms.

43. *Objekto* išorės avarinis planas, atsižvelgiant į *Objekte* ar specialiosiose tarnybose įvykusius pokyčius, naujas technikos žinias ir naują informaciją, kaip reaguoti į avarijas, reguliariai peržiūrimas, išbandomas ir prireikus atnaujinamas ne rečiau kaip kas 3 metai.

44. *Objekto* išorės avarinio plano pakeitimai derinami su specialiosiomis tarnybomis ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis, jeigu tie pakeitimai susiję su toms specialiosioms tarnyboms ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms numatytais veiksmais ar priemonėmis.

45. Prireikus iš esmės keisti *Objekto* išorės avarinį planą, Administracijos direktorius *Objekto* išorės avarinį planą atnaujina, savo nustatyta tvarka pranešęs spaudoje apie atnaujinto išorės avarinio plano projekto išankstinį viešąjį svarstymą ir jį apsvarstęs su suinteresuota visuomene.

46. *Objekto* išorės avarinis planas pradedamas vykdyti nedelsiant, kai tik įvyksta avarija *Objekte* arba įvykis, galintis ją sukelti.
